

XICU LLUY TORRES

Els nostres deportats

**REPUBLICANS DE LES BALEARS
ALS CAMPS NAZIS**

EDICIONS **DOCUMENTA** BALEAR

2013

SUMARI

Pròleg.....	9
I. Lliçó de dignitat	15
II. Fugir per sobreviure i continuar lluitant.....	23
1. La Guerra Civil, el començament de totes les amargures	24
2. Els verds camps de França	31
Agde (Ignasi Moll Caymaris)	34
Le Barcarès (Joan Antoni Palerm Vich).....	34
Bram (Joan Antoni Palerm Vich).....	35
Argelès-sur-Mer (Antoni Pons Melià)	37
Vernet (Antoni Roselló Roig)	40
3. Àfrica del Nord (Deseado Mercadal Bagur a Kenadza)	44
4. La contribució a l'economia bèl·lica, industrial i agrícola de França (companyies de treballadors estrangers, els batallons de marxa i la Legió). L'ocupació alemanya (les captures, el règim de Vichy)	47
Experiències de Josep, Armand, Enric, Germà i Eusebi Madrigal Sancha, de les memòries inèdites, molt esquemàtiques, de l'últim d'aquests germans menorquins...	49
5. Els <i>Stalags</i> (Rafel Xamena Moll)	53
6. Els combois	56
El Comboi dels 927, amb els mallorquins Àngel i Ramon Artola Casals	56
El «tren de la mort» (Pere Bennàsar)	65
III. Mauthausen, l'infern.....	79
1. La boca de l'infern	81
2. L'aprenentatge nazi (el període de quarantena i les primeres reaccions)	82
3. Esclaus dels <i>Kommandos</i> de treball (Gusen, Steyr, Poschacher, Ebensee; les empreses beneficiàries)	84
4. Història de Just Gutiérrez Serra (Gusen)	89
5. Història de Bartomeu Florit Pallicer (Gusen)	93
6. Els botxins (SS i <i>Kapos</i>). El menorquí Enric Bagur.....	96
7. La mort	99
La història de Ramon Pons Jover.....	100
8. La supervivència dia rere dia	105
9. L'alliberament.....	108
10. Tornar a casa? (la repatriació).....	110
Classificació dels deportats per illes	112
Classificació dels deportats per municipis	113
Els alliberats i els casos incerts.....	114
Els balears morts als camps nazis classificats per illes.....	115
L'univers concentracionari nazi	115
Classificació per camps i centres de reclusió	125

IV. La Resistència	129
1. Republicans balears en la Resistència francesa, la Legió estrangera i l'exèrcit aliat.....	130
2. Els últims de Fort Régent	134
3. Els combatents del Plateau des Glières (Josep Marí Juan, Joan Guasch Noguera i Gabriel Reinés Alcover).....	146
4. Joan Palerm Planells (<i>Wicky</i>).....	157
5. Miquel Amantegui Albis	160
6. La fabulosa història d'Amador Jaume Salvà	167
Relació de balears a la Resistència francesa, la Legió estrangera i l'exèrcit aliat.....	172
V. José María Aguirre Salaberría	173
VI. Bartomeu Marí Escandell (<i>Misses</i>)	185
VII. Siegfried Meir, el nen d'Auschwitz i Mauthausen	198
VIII. Pagès, ordenança i esclau hitlerià.....	211
IX. Nòmina dels balears deportats als camps nazis (1940-1945).....	225
1. Relació de deportats nascuts a l'arxipèlag [71].....	231
2. Relació de deportats nascuts fora de les illes, però residents a la comunitat autònoma [3].....	254
3. Relació de deportats nascuts a la Península, però amb clars orígens familiars illencs [5].....	255
4. Altres víctimes de la repressió alemanya, tot i que no foren deportats als camps nazis [6].....	258
5. Casos sense confirmar o dubtosos [4]	261
X. Fonts documentals i orals.....	263
XI. Índex onomàstic	269